

TEATER- OG MUSEUMSVANER FØR OG UNDER COVID-19

Trine Bille

INDHOLD

1. INTRODUKTION	3
2. DATA	4
3. OVERORDNET UDVIKLING I MUSEUMS- OG TEATERVANER	5
4. MUSEER	6
4.1 Digitale formater	9
4.2 Social forskelle for museumsbesøgene	10
5. SCENEKUNST	15
5.1 Digitale formater	17
5.2 Social forskelle for teaterbesøgene (live)	19
6. KONKLUSION	24
REFERENCER	25

1. INTRODUKTION

Covid-19 har tvunget danskerne til nye kulturvaner. Pandemien lukkede Danmark ned i midten af marts 2020. Det er gået hårdt ud over kulturinstitutionerne, som har holdt lukket store dele af de forgange 1 ½ år. Foråret 2020 åbnede kulturinstitutionerne for igen at lukke sidst på året. Regeringen indførte halv pris på museerne i sommeren 2020 for at øge besøgstallet. Samtidig har kulturinstitutionerne under pandemien forsøgt sig med nye veje og digitale formater. Formålet med denne artikel er at beskrive udviklingen i danskernes brug af museer og teatre før og under Covid-19 pandemien.

Mere præcist, var teatrene lukkede i perioden 16. marts – 7. juni 2020 (1. nedlukning), og igen fra 9. december 2020 til 6. maj 2021 (2. nedlukning). Det samme gjaldt museerne, der dog åbnede igen den 21. april 2021 efter 2. nedlukning. Det vil sige, at det kan forventes, at nedlukningerne primært afspejler sig i tallene for i 2. kvartal 2020 og 1. og 2. kvartal 2021. Der findes endnu ikke tal for danskernes kulturvaner i 2. kvartal 2021, så tallene fra 1. kvartal 2021 er de seneste tilgængelige tal (august 2021).

Hvordan har pandemien påvirket danskernes kulturforbrug? Det siger sig selv, at danskerne ikke har haft mulighed for at besøge museer og teatre, mens de har været lukket. Men hvordan har udviklingen været i de perioder hvor institutionerne har holdt åbent? Har der været et boom i besøgene? I hvilket omfang har danskerne gjort brug af de nye digitale formater? Hvordan ser udviklingen ud for forskellige befolkningsgrupper?

2. DATA

Analysen baserer sig på Danmarks Statistiks data for danskernes kulturvaner indsamlet siden 3. kvartal 2018 og frem til 1. kvartal 2021. Undersøgelsen baserer sig på en tilfældigt udvalgt stikprøve af den danske befolkning på 16 år og derover. Der er gennemført ca. 3.000 interviews pr. kvartal. Disse interviews gennemføres løbende i løbet af et kvartal, hvilket er vigtigt at notere sig. I undersøgelsen spørges respondenterne om hvorvidt de har besøgt forskellige kulturtilbud inden for de seneste 3 måneder. Det betyder, at de interview der fx er gennemført begyndelsen af i 1. kvartal 2021, vil handle om aktiviteten i 4. kvartal 2020, mens de interviews, der blev gennemført i slutning af 1. kvartal 2021, vil handle om aktiviteten i 1. kvartal 2021. De gennemførte interviews i midten af 1. kvartal 2021, vil således handle om slutningen af 4. kvartal 2020 og første halvdel af 1. kvartal 2021. Det er vigtigt at bide mærke i, i forhold til de konklusioner, der drages i artiklen.

Data fra kulturvaneundersøgelsen vil blive suppleret med data fra forskningsprojekt "Kunstens og kulturens værdi for samfundet", hvor det blandt andet er undersøgt i hvor høj grad danskerne har savnet besøg på kulturinstitutionerne under pandemien. Disse data der er indsamlet i en stor spørgeskemaundersøgelse til 4.450 repræsentative danskere i maj 2020 under den første bølge af Covid-19.¹

---

¹ Forskningsprojektet er finansieret af Augustinusfonden. For yderligere resultater vedr. scenekunst se Bille og Honoré (2021).

3. OVERORDNET UDVIKLING I MUSEUMS- OG TEATERVANER

Figur 1 viser det store billede, nemlig hvordan udviklingen har været i andelen af befolkningen der henholdsvis har set live scenekunst og været på museum før og under Covid-19. Figuren viser, at udviklingen har været forskellige for museer og scenekunst.

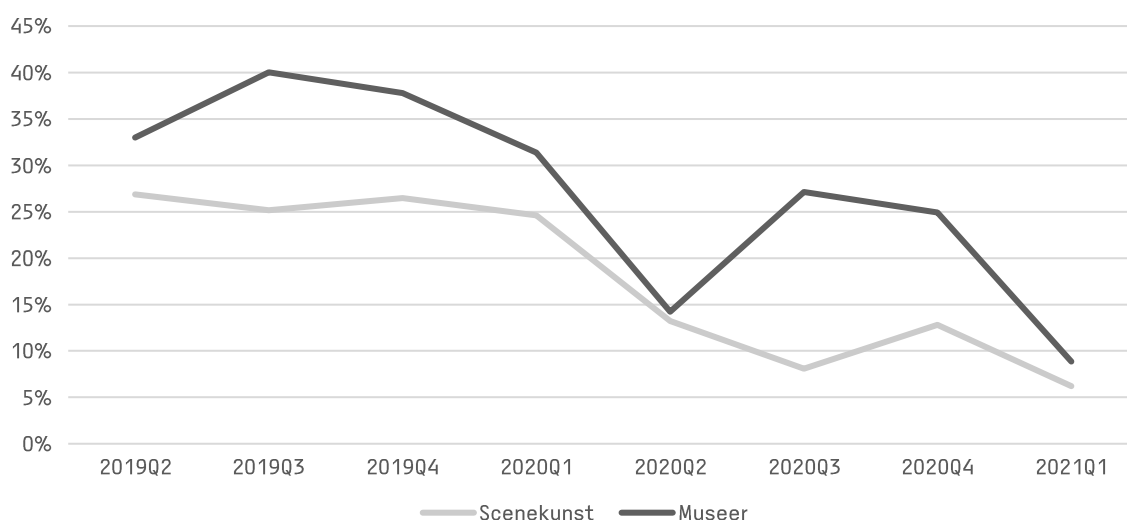
Andelen af danskere, der har været på museum inden for de seneste 3 måneder, falder betydeligt under 1. og 2. nedlukning. I 2. kvartal 2020 (1. nedlukning) falder andelen til 14%, og i 1. kvartal 2021 (2. nedlukning) falder andelen til 9%. Mellem de to nedlukninger (3. og 4. kvartal 2020) er andelen steget til 25-27%. Det er stadig væsentlig under det normale niveau inden pandemien, som var på omkring 30-40%.

Når det gælder andelen af danskere, der har set scenekunst live, viser figuren, at hvor omkring 25% af danskerne havde set live scenekunst inden for de seneste 3 måneder til og med 1. kvartal 2020, medførte 1. nedlukning et fald til 13% i 2. kvartal 2020, og med anden nedlukning er andelen faldet til 6% i 1. kvartal 2021. Vi ser ingen stigning i 3. kvartal 2020 som vi gør for museerne og stigning i 4. kvartal 2020 er meget begrænset.

Her skal det huskes, at afhængigt af interviewtidspunktet i løbet af kvartalerne, kan tallene dække over aktiviteten i det tidligere kvartal. Dette er formentlig også forklaringen på, at andelen ikke er tættere på 0% i nedlukningsperioderne.

Grunden til at vi ikke ser en stigning i 3. kvartal 2020, som vi så for museerne, skyldes formentlig at teatrene i vid udstrækning har lukket hen over sommeren, mens det samme ikke gælder for museerne. Herudover har afstandskravene i teatrene betydet, at teatrene ikke har kunne udnytte den fulde kapacitet i teatersalene, da der har været myndighedskrav om at ikke alle sæder må være besat, og der skal være ubesatte sæder mellem publikum.

Figur 1. Andelen, der har været på museum og set scenekunst live inden for de seneste 3 måneder, 2. kvartal 2019 – 1. kvartal 2021

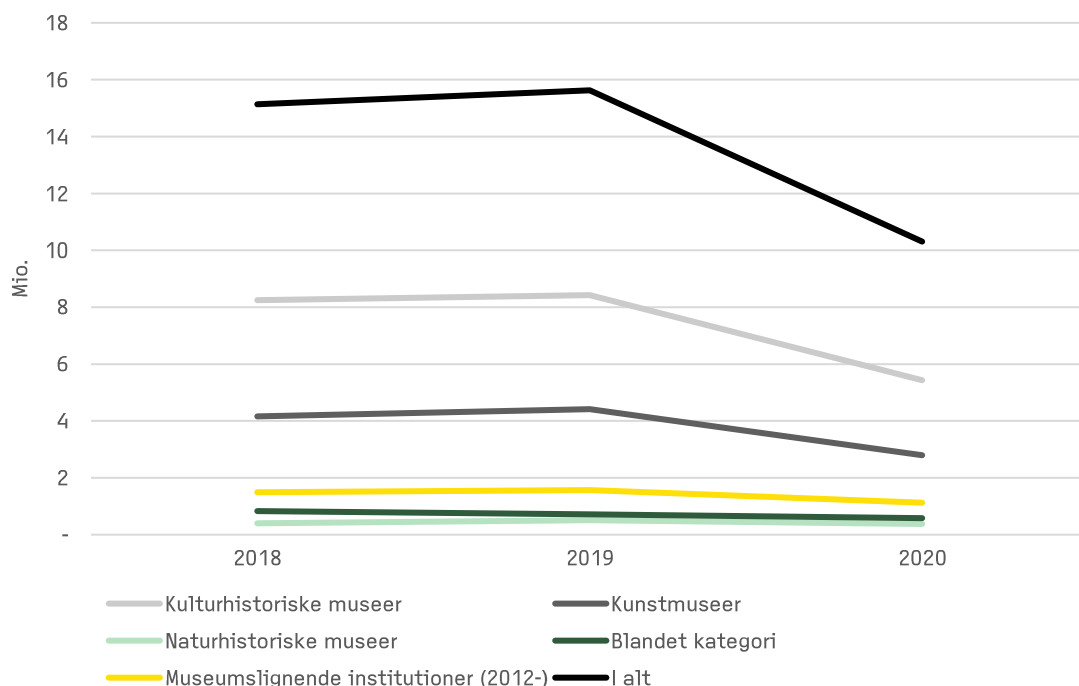
Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel MUK1 og Scene3

Resten af artiklen vil gå mere i dybden med først udviklingen for museerne og derefter udviklingen på scenekunstmrådet.

4. MUSEER

Figur 2 viser udviklingen i antallet af besøg på danske museers udstillinger i 2018-2020. Her ser vi et tydeligt fald i antallet af besøg fra i alt 15.6 mio. i 2019 til 10.3 mio. i 2020, altså til 2/3 af niveauet i 2019. Kulturhistoriske museer faldt fra 8.4 til 5.4 mio. besøg, mens der for kunstmuseer ses et fald fra 4.4 mio. til 2.8 mio. besøg.

Figur 2. Besøg på alle danske museer (besøg i udstillingen), 2018-2020

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel MUS1

Faldet i antal besøg genses også tydeligt i tallene for andelen af danskere, der har været på museum (figur 3). Museumsbesøg opgøres kvartalsvis med spørgsmål om, hvorvidt man har besøgt forskellige typer af museer inden for de seneste 3 måneder.

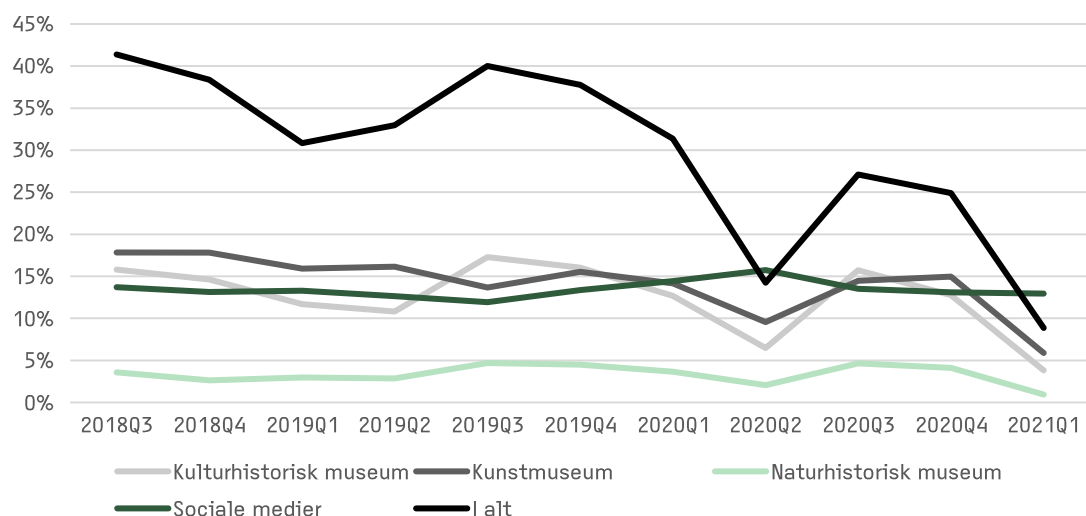
Tallene viser et markant dyk i andelen af danskere, der har været på museum (alle slags) i 2. kvartal 2020 og 1. kvartal 2021, hvor Danmark lukkede ned. Her falder andelen til henholdsvis 14% og 9%, mod henholdsvis 33% og 31% samme kvartaler året før.

Andelen, der har været på *kulturhistorisk museum* (fx Nationalmuseet, Frilandsmuseet, Den Fynske Landsby, Moesgaard, Den Gamle By i Århus eller Lejre Forsøgscenter) faldt fra 11% året før til 6% i 2. kvartal 2020. Herefter steg andelen til et normalt niveau over sommeren og efteråret 2020, for igen at falde til 4% i 1. kvartal 2021, som følge af den anden nedlukningsbølge.

Samme udvikling ses for kunstmuseer, hvor andelen, der havde været på *kunstmuseum* (fx Louisiana, Arken, AROS eller Statens Museum for Kunst), faldt til 10% i 2. kvartal 2020, mod 16% samme kvartal året før, og der ses et endnu større fald under anden nedlukningsbølge, hvor andelen faldt til 6% i 1. kvartal 2021 (sammenlignet med 14% året før).

Andelen, der har besøgt *naturhistorisk museum* (fx Zoologisk Museum), er væsentlig mindre, men også her ses et fald i 2. kvartal 2020 og 1. kvartal 2021.

Figur 3. Andelen, der har besøgt forskellige typer af museer inden for de seneste 3 måneder, 3. kvartal 2018 – 1. kvartal 2021

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel MUK1 og MUK8

Tallene for museerne viser tydeligt, at det særligt er i 2. kvartal 2020 og i 1. kvartal 2021, at der er sket store ændringer (fald) i forbruget i forhold til tidligere år. Derfor vil vi i det følgende koncentrere os om disse perioder, og vi vil benævne ændringerne således:

- 1. nedlukning: 2. kvartal 2019 versus 2. kvartal 2020
- 2. nedlukning: 1. kvartal 2020 versus 1. kvartal 2021

Ser vi på hvor mange gange danskerne har været på museum (tabel 1), ser vi tilsvarende fald under 1. og 2. nedlukning. Andelen der har været 2 gange eller mere på kulturhistorisk museum falder fra 5% til 2% under 1. nedlukning og fra 6% til 1% under 2. nedlukning. Tilsvarende for kunstmuseer ser vi et fald fra 7% til 5% under 1. nedlukning og fra 8% til 2% under 2. nedlukning.

Tabel 1. Antal gange danskerne har været på kulturhistorisk museum eller kunstmuseum de seneste 3 måneder, 1. og 2. nedlukning. Andele

	Kulturhistorisk museum				Kunstmuseum			
	1. nedlukning		2. nedlukning		1. nedlukning		2. nedlukning	
	K2 2019	K2 2020	K1 2020	K1 2021	K2 2019	K2 2020	K1 2020	K2 2021
1 gang	6	4	7	2	8	6	7	4
2 gange	3	1	3	1	3	2	4	1
3 gange	1	1	2	0	2	1	2	1
4+ gange	1	0	1	0	2	1	2	0
Ved ikke	0	0	0	0	0	0	0	0
Har ikke	89	94	87	96	84	91	86	94

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel MUK3 og MUK4

En anden undersøgelse af danskernes brug og værdisætning af museerne² viser, hvor meget befolkningen har savnet at besøge museerne under 1. nedlukning (data er indsamlet i maj 2020). Disse tal viser, at under 1. nedlukning var det 26%, der savnede muligheden for at komme på museum, mens yderligere 23% plejede at komme på museerne, men ikke havde savnet det (tabel 2). Ser vi nærmere på hvem det ivrige publikum er, er der flere kvinder end mænd, og der er væsentlig flere med en videregående uddannelse og en høj indkomst end gennemsnittet. Dette stemmer helt overens med, hvad afsnit 4.2 nedenfor viser om sociale forskelle i museumsbesøgene.

Tabel 2. Andelen, der har savnet muligheden for at komme på museum under 1. nedlukning

Ivrigt publikum (Har været på museum indenfor de seneste 12 måneder og har savnet muligheder for at komme på museum under Corona-krisen)	26%
Almindeligt publikum (Har været på museum indenfor de seneste 12 måneder, men har ikke savnet muligheder for at komme på museum under Corona-krisen)	23%
Sjældent publikum (Det er mere end 12 måneder siden, at de har været på museum)	45%
Ikke-publikum (Går aldrig på museum)	5%
Total	100%

Kilde: Egen spørgeskemaundersøgelse "Kunstens og kulturens værdi for samfundet".

Det er ligeledes interessant at se på, om pandemien har ændret noget i forhold til hvor danskerne går på museum (tabel 3). Der er sket et nogenlunde parallelt fald når det gælder museumsbesøg i lokalområdet og i det øvrige Danmark, mens andelen der har været på museumsbesøg i udlandet, ikke overraskende falder til 0% under 2. nedlukning. Før Covid-19 var der 18%, der havde været på museum i lokalområdet, 17% i Danmark udenfor lokalområdet og 7-8% i udlandet. Disse andele er under nedlukningerne faldet til 6-8%, 5-7% og 0-3%, hårdest i forbindelse med 2. nedlukning.

Tabel 3. Hvor har du besøgt et museum eller et fortidsminde inden for de seneste 3 måneder? Andele.

	1. nedlukning		2. nedlukning	
	K2 2019	K2 2020	K1 2020	K1 2021
Lokalområdet (din by, din omegn)	18	8	18	6
I Danmark udenfor lokalområdet	17	7	17	5
I udlandet, fx i forbindelse med ferieophold eller rejser	8	3	7	0

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel MUK2

² Jf. note 1.

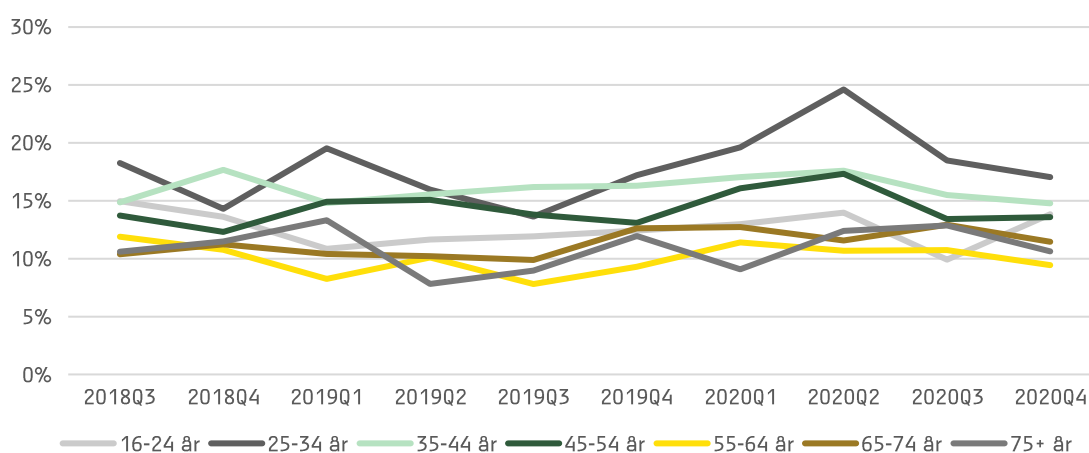
4.1 Digitale formater

I hvilket omfang har danskerne benyttet andre (digitale) formater, når de nu ikke har haft mulighed for at besøge museerne? Kulturvaneundersøgelsen indeholder ikke mange spørgsmål til danskerne, der kan belyse dette. Men der er et par stykker.

Når det gælder andelen, der følger et museum på de sociale medier, er sker der en mindre stigning i 2. kvartal 2020, hvor andelen er 16% mod 13-14% i øvrige kvartaler (jr. figur 3).

Det er interessant at se, at denne stigning alene skyldes andelen af danskere i alderen 25-34 år, der følger et museum på de sociale medier (figur 4). Stigningen hænger uden tvivl sammen med nedlukningen, men herefter falder andelen tilbage til det tidligere niveau på omkring 17-18%. For de øvrige aldersgrupper er andelen forholdsvis stabil, og ligger hovedsagelig mellem 10 og 15%. Der ser altså ikke ud til at være nogen permanent ændring af nedlukning i forhold til aktiviteten på de sociale medier.

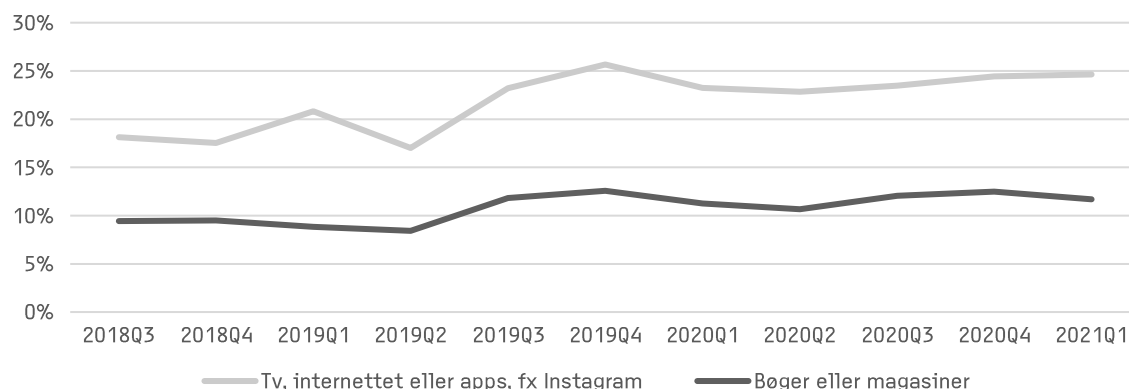
Figur 4. Andelen, der følger et museum på de sociale medier. Aldersfordelt

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel MUK8

Et andet spørgsmål, der er inkluderet i kulturvaneundersøgelsen, belyser, hvor danskeren aktivt har set billedkunst indenfor de seneste 3 måneder. Det gælder altså alene for billedkunst, og her viser tallene, at andelen, der har set billedkunst på ”TV, internettet eller apps, som fx Instagram”, er steget fra 18% i 2018 til 26% i 4. kvartal 2019. I 2020 og 2021 har andelen ligget stabilt på 23-25%, og det ser altså ikke ud til at den manglede mulighed for at se billedkunst på museerne, har ændret danskernes adfærd, når det gælder at se billedkunst andre steder. Det sammen gælder for billedkunst i bøger og magasiner, hvor kurven også ligger meget stabilt på 10-12% (se figur 5).

Figur 5. Andelen, der aktivt har set billedkunst forskellige steder inden for de seneste 3 måneder

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Billede 1

4.2 Social forskelle for museumsbesøgere

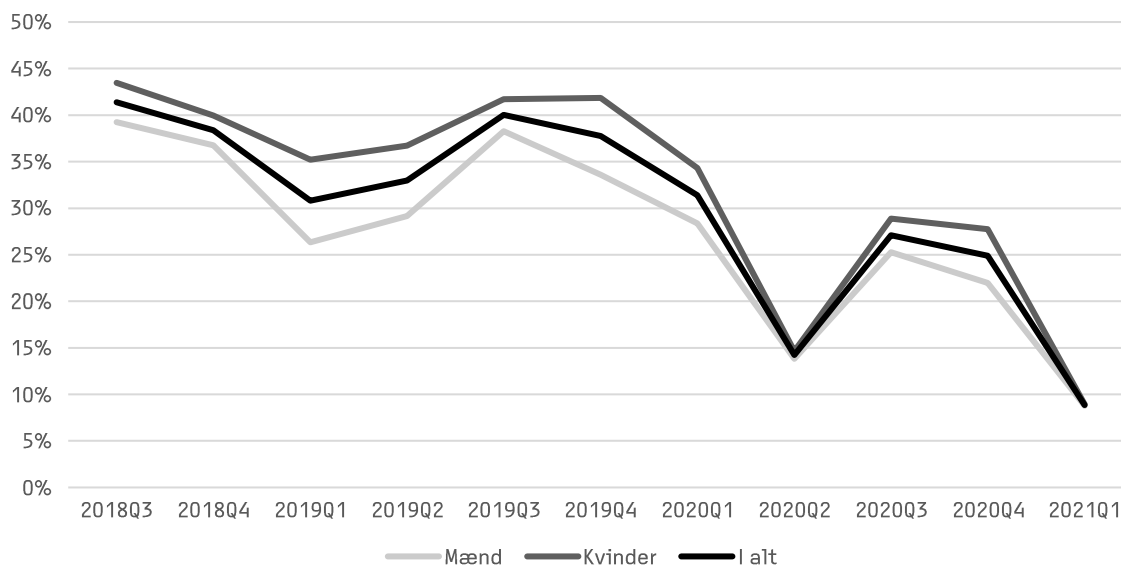
Tallene for andelen af danskere, der har besøgt et museum har udvist store fald under 1. nedlukning og 2. nedlukning. Men hvordan ser det ud for forskellige befolkningsgrupper? Er faldet jævnt fordelt, eller har nedlukningen betydet at særlig grupper har holdt sig væk fra museerne?

Det er interessant at se, at nedlukningen faktisk har udlignet nogle af de forskellige vi tidligere har set i danskernes kulturforbrug (Bille et al., 2005; Epinion og Pluss Leadership, 2012).

Det er velkendt, at mange af de socioøkonomiske variable er korrelerede. Fx er uddannelse, indkomst og beskæftigelse ofte korrelerede. I det følgende vises alene forskelle i kulturvaner fordelt på en enkelt variabel som fx indkomst. Skal man sige vise noget om bidraget fra de enkelte variable, hvor der kontrolleres for effekten af andre variable, kræver det helt andre og mere avancerede analyser, som ligger uden for formålet med denne artikel.

Det er en kendt sag, at kvinder besøger museerne mere end mænd (Bille et al., 2005), og af figur 6 ses det, at hvor der var 34-37% af kvinderne, der havde besøgt et kunstmuseum før Covid-19 mod 28-29% af mændene (2. kvartal 2019 og 1. kvartal 2020), er forskellen udlignet under både 1. og 2. nedlukning, således at 14-15% af begge køn havde besøgt et museum under 1. nedlukning og 9% af begge køn under 2. nedlukning. Kønsforskellen er helt udlignet under nedlukningerne, og det skyldes formentlig, at hvor man måske tidligere gik på museum med sine veninder og venner, og mere fjerne familiemedlemmer, holder man sig under pandemien til de nære, fx sin ægtefælle eller samboer.

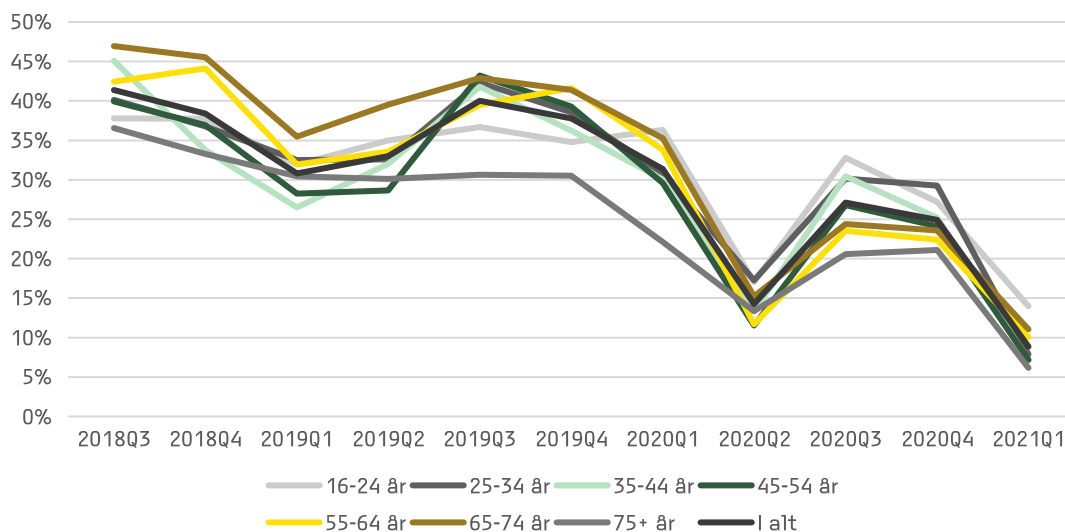
Figur 6. Andelen, der har besøgt et museum i de seneste 3 måneder, fordelt på køn

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Brug3mdr_musea og køn

Ser vi på aldersfordelingen (figur 7), viser tallene at det generelt er en mindre andel af dem på 75+ år, der besøger museerne, men også her ses det, at de to nedlukningsbølger stort set har udlignet forskellene, således at de aldersgrupper, der er mest aktive, også er dem, hvor der ses det største fald under de to nedlukninger.

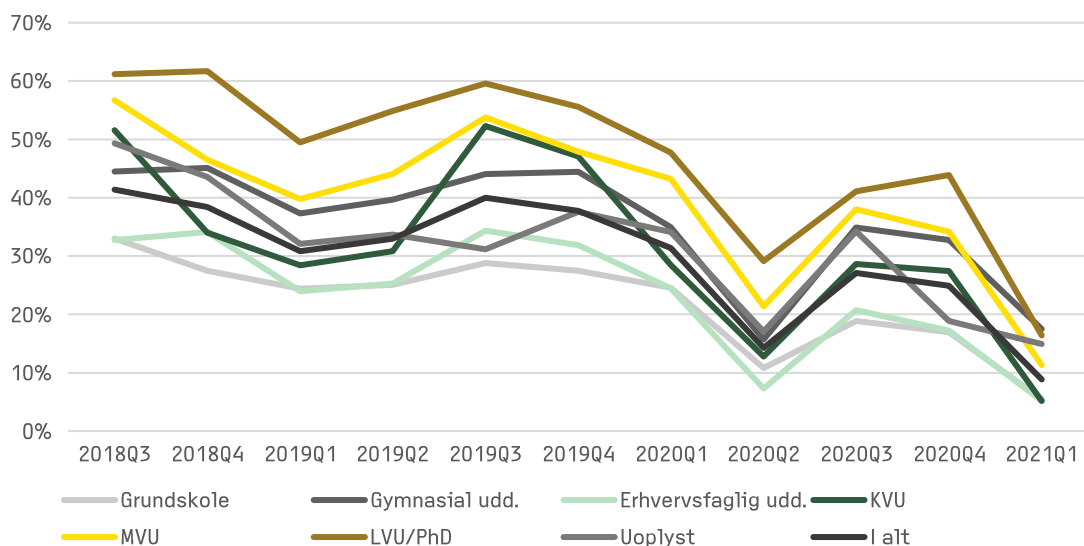
Figur 7. Andelen, der har besøgt et museum i de seneste 3 måneder, fordelt på alder

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Brug3mdr_musea og alder

Når det gælder uddannelsesforskelle i andelen af danskere, der har været på museum (figur 8), er der stadig betydelige forskelle, således at der er en væsentlig større andel af danskere med en lang videregående uddannelse end danskere med en erhvervsfaglig uddannelse, der har været på museum. Selvom forskellene er reduceret under 1. nedlukningsbølge og især 2. nedlukning, gør de sig stadig gældende.

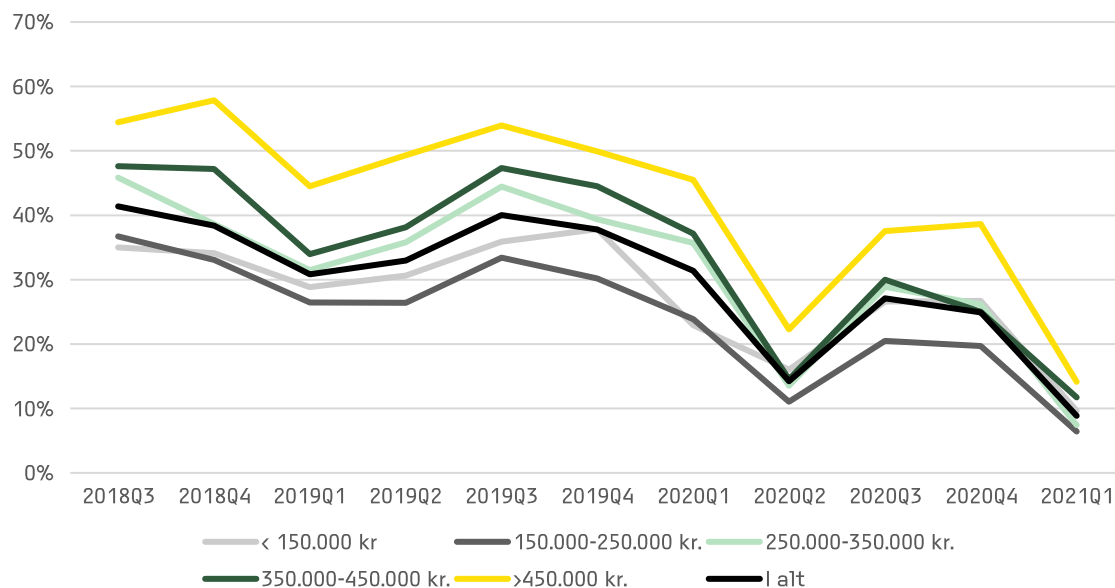
Figur 8. Andelen, der har besøgt et museum i de seneste 3 måneder, fordelt på uddannelse

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Brug3mdr_musea og hf_hovedomraade_over

Sammen mønster genfindes i indkomstforskellene, hvor andelen af danskere i de højeste indkomst kategorier, der har været på museum, ligger væsentlig over de lavere indkomst kategorier, men selvom forskellene er bibeholdt, er de reduceret, særligt under 2. nedlukning (se også Blaabæk og Jæger, 2021).

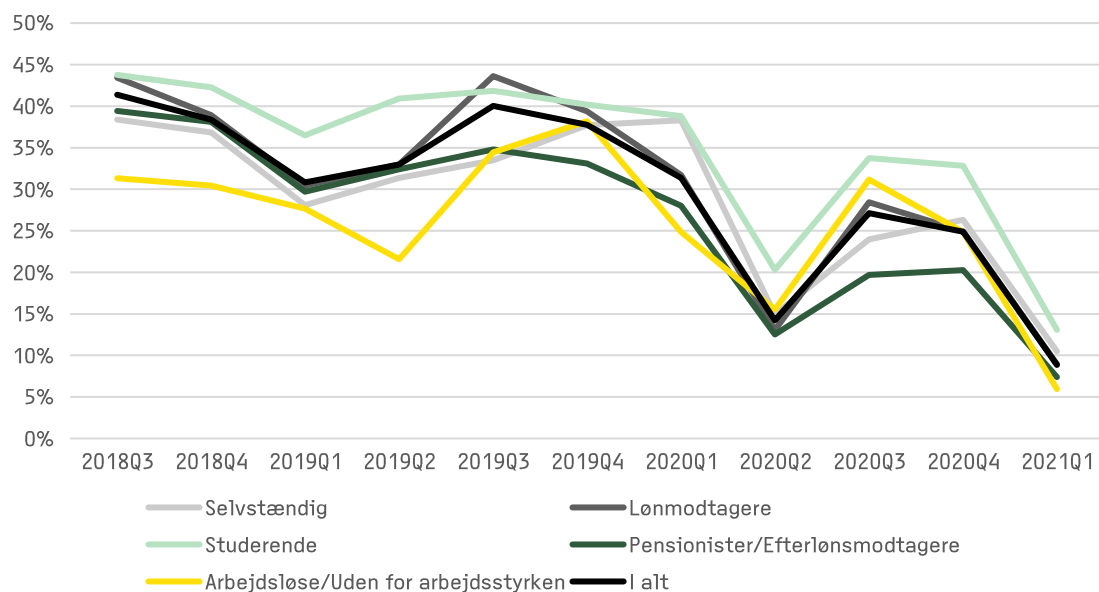
Figur 9. Andelen, der har besøgt et museum i de seneste 3 måneder, fordelt på indkomst

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel Brug3mdr_musea og FAMA EK VIVADISP_13

Samme mønster genfindes, når vi ser på beskæftigelses kategorier (figur 10), hvor det særligt er studerende og lønmodtagere, der går på museum. For pensionister og efterlønsmodtagere ser vi, at andelen der går på museum falder mere under pandemien end for de øvrige beskæftigelsesgrupper.

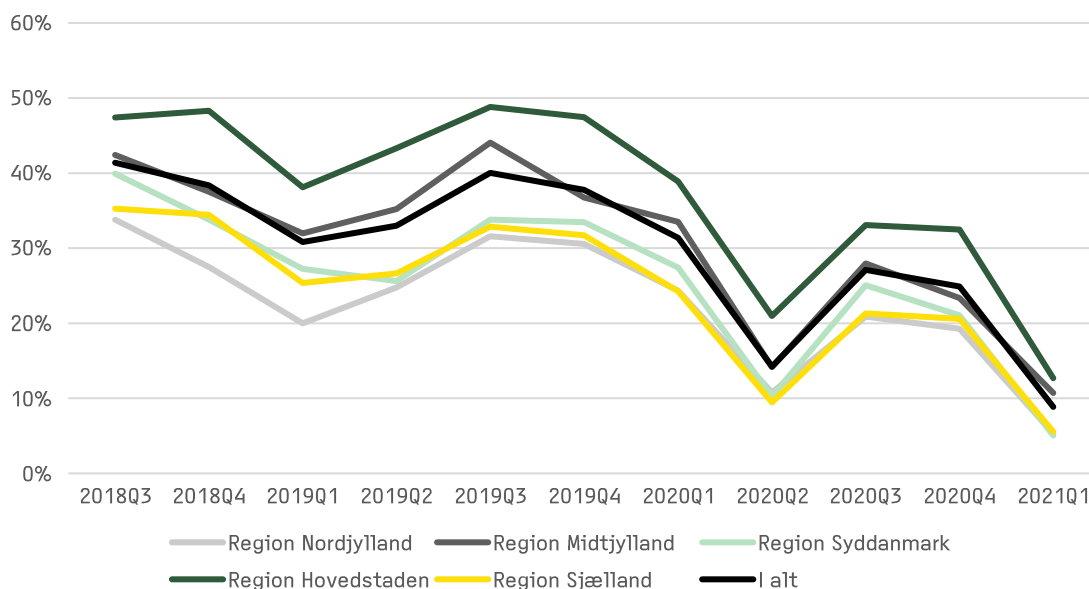
Figur 10. Andelen, der har besøgt et museum i de seneste 3 måneder, fordelt på beskæftigelse

Kilde: Brug3mdr_musea og sociogrp

Fordelingen på regioner følger også samme mønster (figur 11), men forskellene bibeholdes delvist, således at en væsentligt større andel har besøgt et museum i Hovedstadsregionen, og til dels i region Midtjylland, end det gælder for de øvrige regioner.

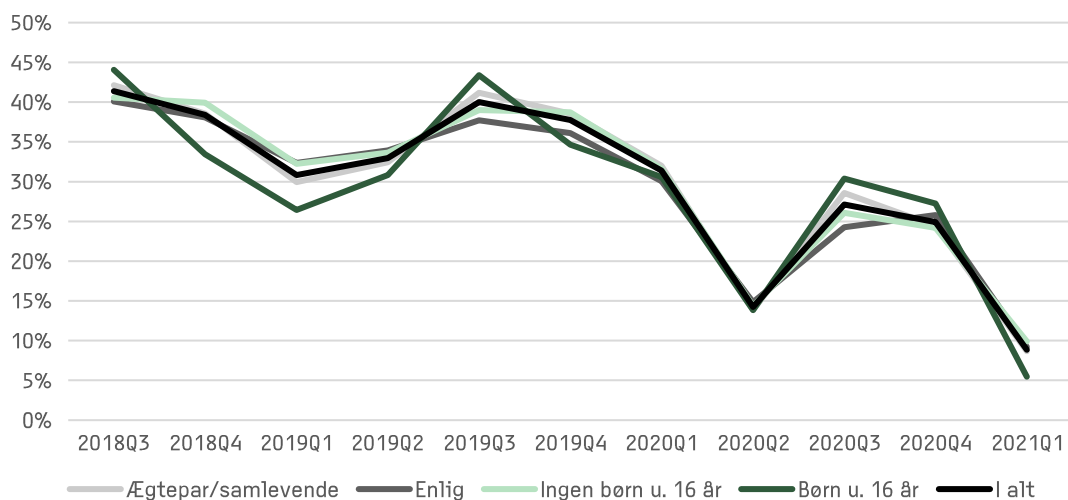
Figur 11. Andelen, der har besøgt et museum i de seneste 3 måneder, fordelt på regioner

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Brug3mdr_musea og REG

Figur 12 viser udviklingen for forskellige familietyper, nemlig henholdsvis enlige versus ægtefæller/samboende, og husstande henholdsvis med og uden hjemmeboende børn under 16 år. Her ses ingen afgørende forskelle. Der er en lille tendens til at husstande med hjemmeboende børn har været mere på museum i 3. og 4. kvartal 2020 end gennemsnittet, men sammenlignet med tilsvarende kvartaler året før, er der fortsat tale om et markant fald.

Figur 12. Andelen, der har besøgt et museum i de seneste 3 måneder, fordelt på familietyper

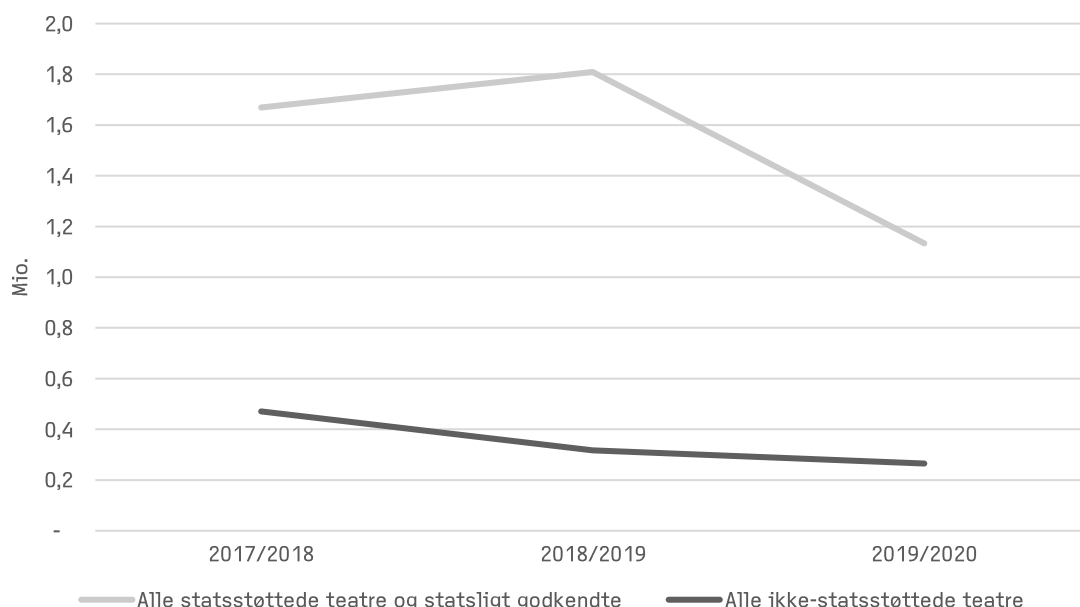

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Brug3mdr_musea

5. SCENEKUNST

Figur 13 viser udviklingen i tilskuere på danske teatre (egne scener) for sæsonerne 2017/18 – 2019/20. Her ser vi også et tydeligt fald i antallet af tilskuere på de statsstøttede teatre og statsligt godkendte teatre fra 1,8 mio. i 2018/19 til 1,1 mio. i 2019/20, altså til under 2/3 af niveauet inden pandemien.³ Også for de ikke-statsstøttede teatre er der sket et fald.

Figur 13. Tilskuere på alle danske teatre, egne scener, sæson 2017/2018 – 2019/2020

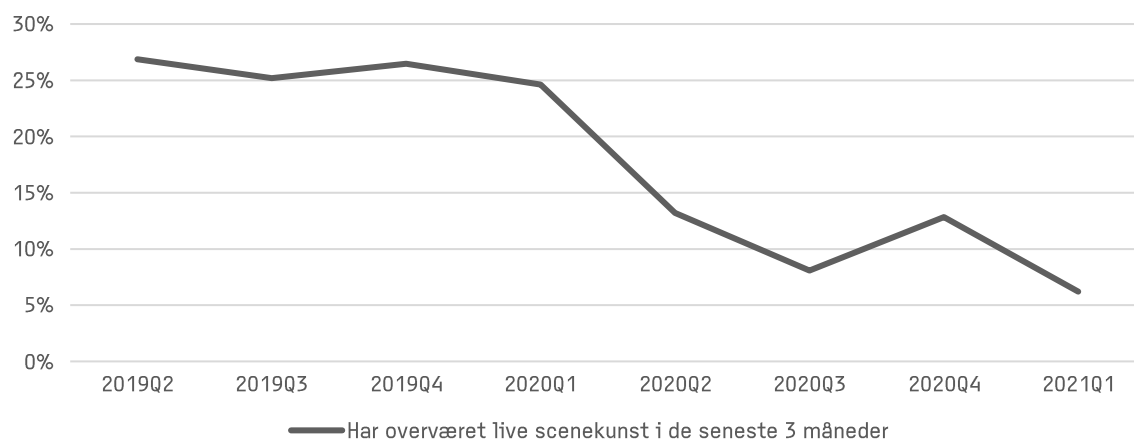
Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene01

Covid-19 og nedlukningerne har selvfølgelig også haft indflydelse på andelen af danskere, der har set scenekunst live, men udviklingen har fulgt et lidt andet mønster end for museerne. Figur 14 viser, at hvor omkring 25% af danskerne havde set live scenekunst inden for de seneste 3 måneder til og med 1. kvartal 2020, medførte 1. nedlukning et fald til 13% i 2. kvartal 2020, og med anden nedlukning er andelen faldet til 6% i 1. kvartal 2021. Hvor der for museerne var en tydelig effekt af 1. og 2. nedlukning, med en mellemliggende stigning i 3. og 4. kvartal 2020, har andelen der har set scenekunst været jævnt nedgående med en mindre stigning 4. kvartal 2020.

Teatrene når således langt fra op på samme niveau som før pandemien i 4. kvartal 2020.

³ Teatrene kan enten være statsstøttede eller ikke-statsstøttede. Populationen af statsstøttede teatre omfatter teatre, der modtager støtte efter teaterloven (statsstøttede teatre), teatre, der er godkendt under ordningen om refusion af kommuners udgifter til børneteater og opsøgende teater samt teatre der er godkendt under formidlingsordningen til nedsættelse af billetpriser.

Figur 14. Andelen, der har overværet scenekunst live inden for de seneste 3 måneder⁴

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, tabel Scene3

Tilsvarende ser vi et fald i antal gange danskerne har set scenekunst live, jf. tabel 4.

Tabel 4. Antal gange danskerne har overværet scenekunst live inden for de seneste 3 måneder, 1. kvartal 2020 og under nedlukningerne

	Normal	1. nedlukning	Sommer	"Normal"	2. nedlukning
	K1 2020	K2 2020	K3 2020	K4 2020	K2 2021
1 gang	12	7	4	8	4
2 gange	6	3	2	3	1
3 gange	3	1	1	1	1
4+ gange	3	1	1	2	1
Ved ikke	0	0	0	0	0
Har ikke	75	87	92	87	94

Kilde: Scene3

Undersøgelsen af danskernes brug og værdisætning af scenekunst (tabel 5) viser, hvor meget befolkningen har savnet at opleve scenekunst under 1. nedlukning (data er indsamlet i maj 2020). Disse tal viser, at under 1. nedlukning var det 24%, der savnede muligheden for at komme i teatret, hvilket stort set svarer til de ca. 25%, der havde overværet scenekunst inden for de seneste 3 måneder i tiden inden Covid-19 (jf. figur 14). Ser vi nærmere på hvem det ivrige publikum er, er der også for scenekunsten flere kvinder end mænd, og flere med en videregående uddannelse og en høj indkomst end gennemsnittet, men forskellene er ikke helt så markante som for museerne.

⁴ Beregnet, som dem, der har set scenekunst live mindst 1 gang inden for de seneste tre måneder. Der er en ændring i hvordan spørgsmålene er stillet, hvilket betyder, at disse data kun er sammenlignelige fra K2 2019.

Tabel 5. Andelen, der har savnet muligheden for at komme i teatret under 1. nedlukning

Ivrigt publikum (Har været i teatret indenfor de seneste 12 måneder og har savnet muligheder for at komme i teatret under Corona-krisen)	24%
Almindeligt publikum (Har været i teatret indenfor de seneste 12 måneder, men har ikke savnet muligheder for at komme i teatret under Corona-krisen)	18%
Sjældent publikum (Det er mere end 12 måneder siden, at de har været i teatret)	34%
Ikke-publikum (Går aldrig i teatret)	24%
Total	100%

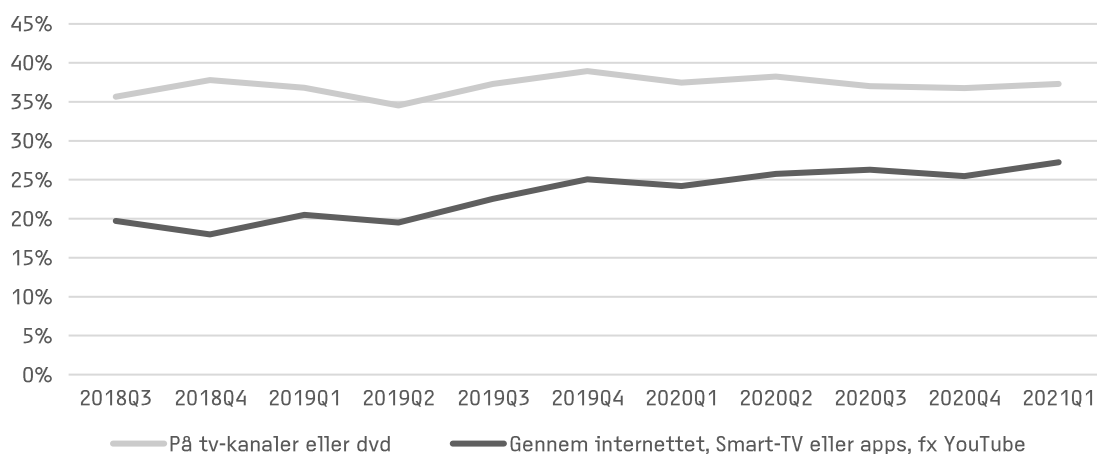
Kilde: Bille og Honoré (2022).

5.1 Digitale formater

Andelen, der har valgt at set scenekunst digitalt (gennem internettet, Smart-TV eller apps, fx YouTube) er steget, men ikke specielt under Covid-19. Derimod steg andelen allerede i løbet af 2019, og ligger nu på omkring 25-27% af befolkningen, mod omkring 20% i slutningen af 2018 og begyndelsen af 2019. Andelen, der har set scenekunst på tv-kanaler eller dvd, har ligget temmelig stabilt på lidt over 35% i løbet af perioden.

Nedlukningen af teatrene synes med andre ord ikke at have påvirket andelen af danskere, der ser scenekunst digitalt eller på tv.

Figur 15. Andelen, der har set scenekunst på tv eller dvd, 3. kvartal 2018 – 1. kvartal 2021

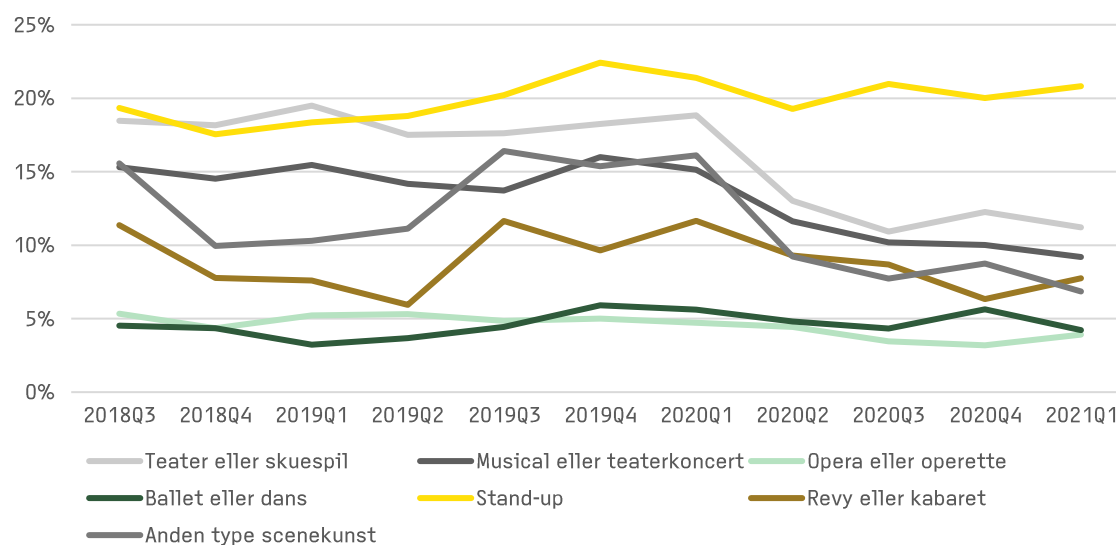
Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene 1

Figur 16 viser, hvilke typer af scenekunst, danskerne har oplevet inden for de seneste tre måneder, ikke kun live, men i alle formater, også digitalt. Her fremgår det, at den største andel, nemlig 19-21% har set stand-up i løbet af perioden. Andelen har holdt sig stabilt, mens anden der har set teater eller skuespil, er faldet. Faldet sker primært fra 1. kvartal 2020 – 2. kvartal 2020, hvor andelen falder fra 19% til 13%. Herefter ligger andelen på 11-12%. Samme mønster ses for musical og teaterkoncert, hvor andelen tilsvarende falder fra 15% til 12% i 2. kvartal 2020, hvorefter den ligger konstant på 9-12% resten af perioden.

Denne udvikling skyldes formentlig, at hvor skuespil, musicals og teaterkoncerter primært opleves live, er der mange danskere der ser stand-up over internettet eller på tv, hvorved denne andel har holdt sig konstant. Det samme gælder til en vis grad revy.

Det er interessant, at også opera og ballet har holdt sig konstant i perioden, på omkring 4-5% af befolkningen, hvilket formentlig skyldes, at disse genrer er for "kendere", der også er interesseret i digitalt at opleve internationale opera eller balletforestillinger af meget høj kvalitet, fx fra the Royal Opera House i London eller La Scala i Milano.

Figur 16. Andelen, der har overværet forskellige typer af scenekunst inden for de seneste tre måneder (alle steder)

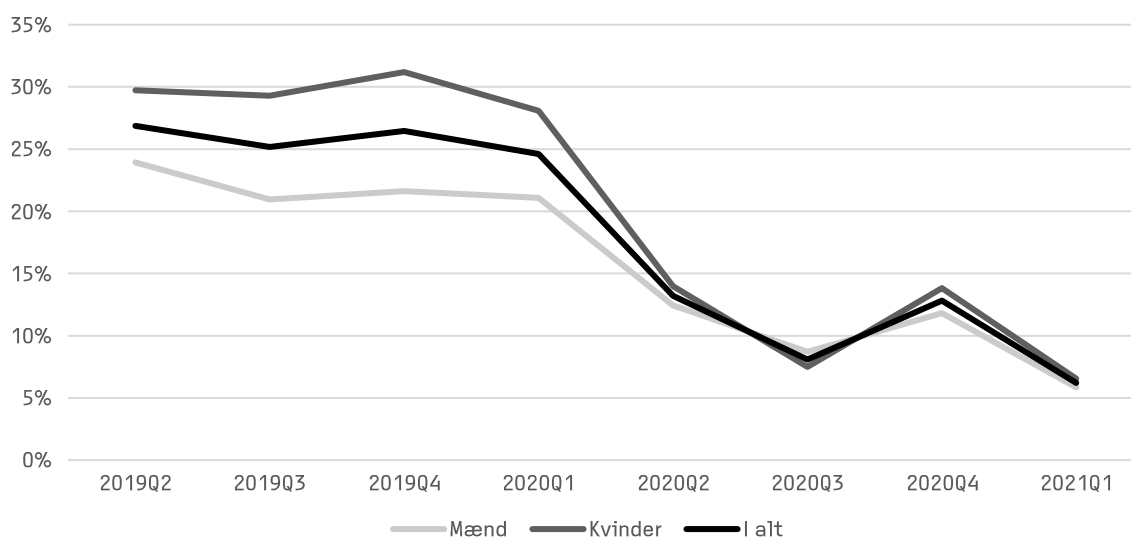

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene2

5.2 Social forskelle for teaterbesøgene (live)

Med hensyn til andelen af befolkningen, der har overværet live scenekunst inden for de seneste 3 måneder, ser vi at de kønsforskelle, der tidligere eksisterede, er stort set udlignet under pandemien. Det samme så vi med museerne. Hvor 28% af kvinderne og 21% af mændene så scenekunst i 1. kvartal 2020, er der 6% af både mænd og kvinder, der har set live scenekunst i 1. kvartal 2021. Ligesom for museerne, skyldes denne udligning af kønsforskellene formentlig, at man holder sig til de nære som fx sin ægtefælle eller samlever, når man går ud, og ikke går ud med veninderne, som ikke er i ens "sociale boble".

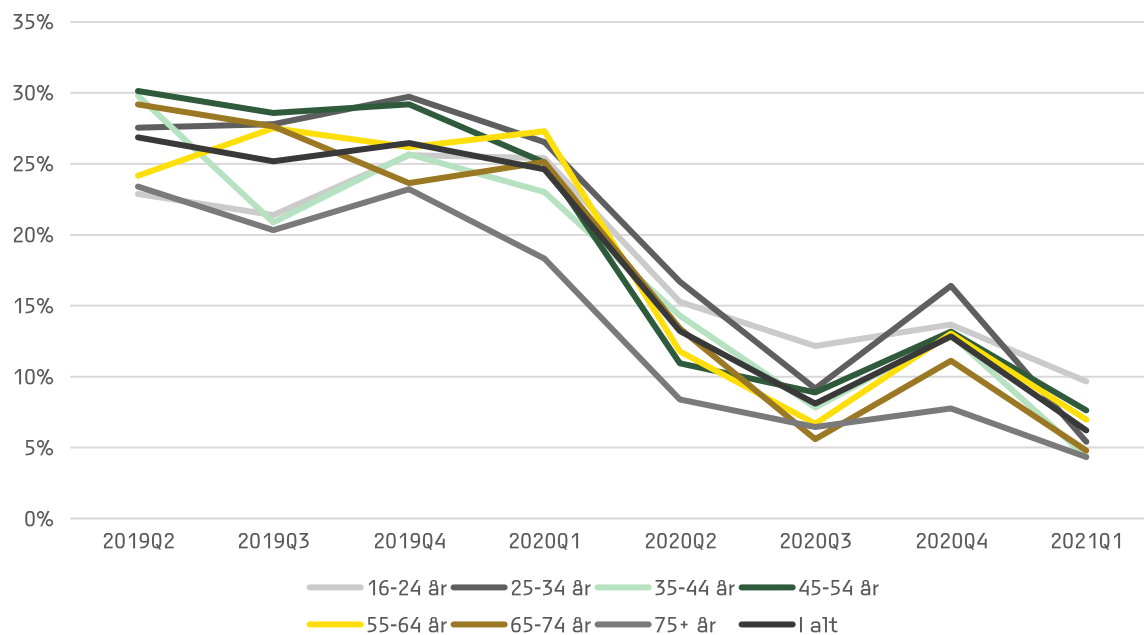
Figur 17. Andelen, der har overværet live scenekunst inden for de seneste 3 måneder, fordelt på køn

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene3 og køn

Det er blandt de ældste aldersgrupper, 75+ år, at færrest ser scenekunst, mens de 25-34-årige samt de 45-64-årige er de mest aktive. Aldersforskelle er i en vis udstrækning bibeholdt under pandemien, og i 4. kvartal 2021, hvor andelen, der ser scenekunst, stiger igen, er det særligt de yngre, nemlig de 25-34-årige, der er tilbage på teatrene, mens de øvrige aldersgrupper er mere tilbageholdende.

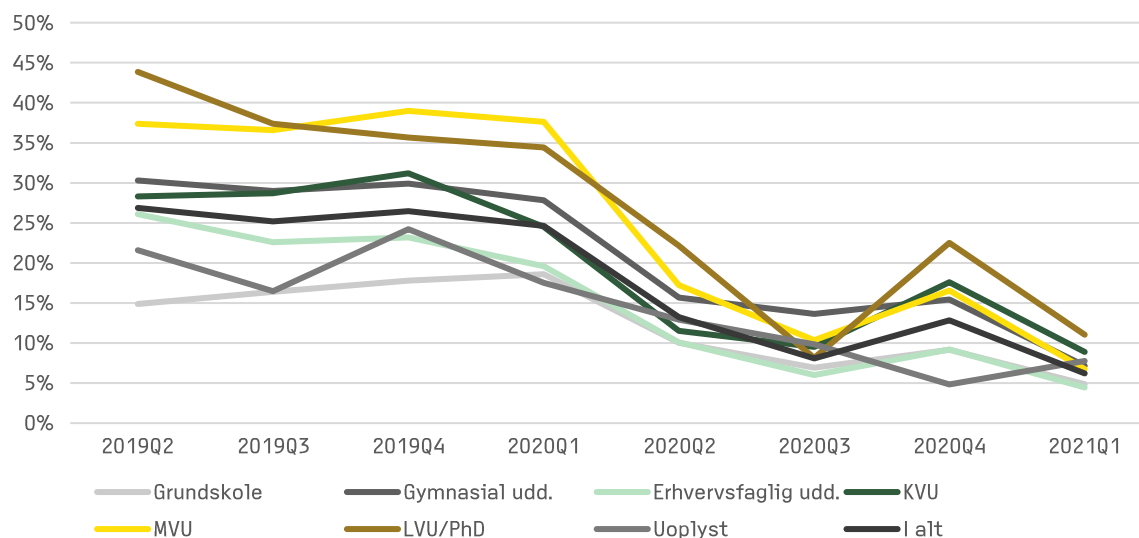
Figur 18. Andelen, der har overværet live scenekunst inden for de seneste 3 måneder, fordelt på alder

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene3 og alder

Figur 19 viser, at der er stor forskel på, hvor stor en andel af danskere med forskellig uddannelseslængde, der har overværet live scenekunst inden for de seneste 3 måneder. Der er en væsentlig større andel af danskere med en lange videregående uddannelse, eller en mellemlang videregående uddannelse, som har været i teatret, end danskere med bare grundskole eller en erhvervsfaglig uddannelse. Uddannelsesforskelle er blevet væsentlig mindre under Covid-19, men i 4. kvartal 2020, hvor teatrene er åbne igen, er det særligt dem, med en lang videregående uddannelse, der er tilbage i teatersæderne.

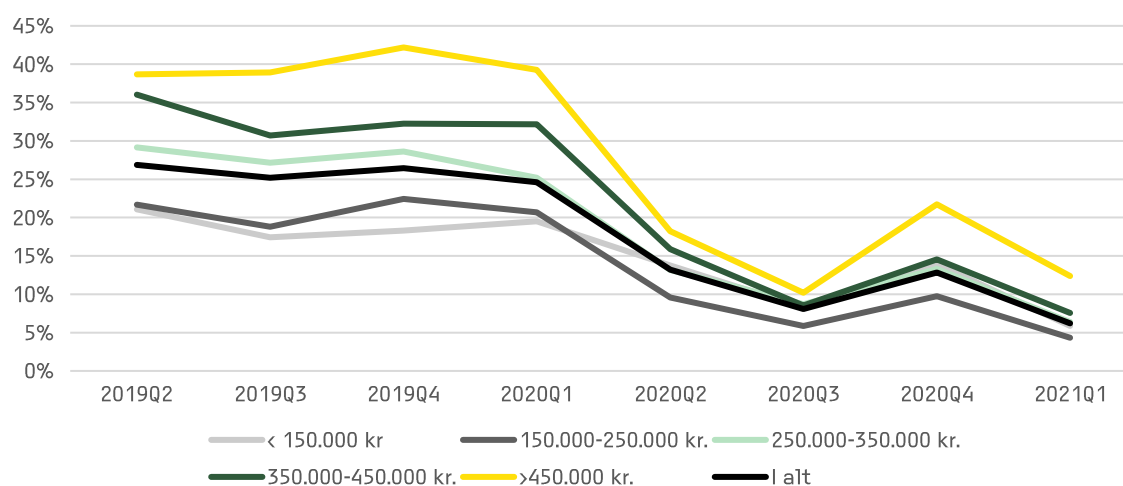
Figur 19. Andelen, der har overværet live scenekunst inden for de seneste 3 måneder, fordelt på uddannelse

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene3 og hf_hovedomraade_over

Det samme gælder andelen af danskere med en høj indkomst på over 450.000 kr., hvoraf ca. 40% havde overværet scenekunst inden for de seneste 3 måneder i 1. kvartal 2020, mens det kun gjaldt 21% af dem med en indkomst på under 250.000 kr. Også indkomstforskellene er blevet mindre under pandemien, men i 4. kvartal 2020 er det særligt dem i den højeste indkomstgruppe, der er tilbage.

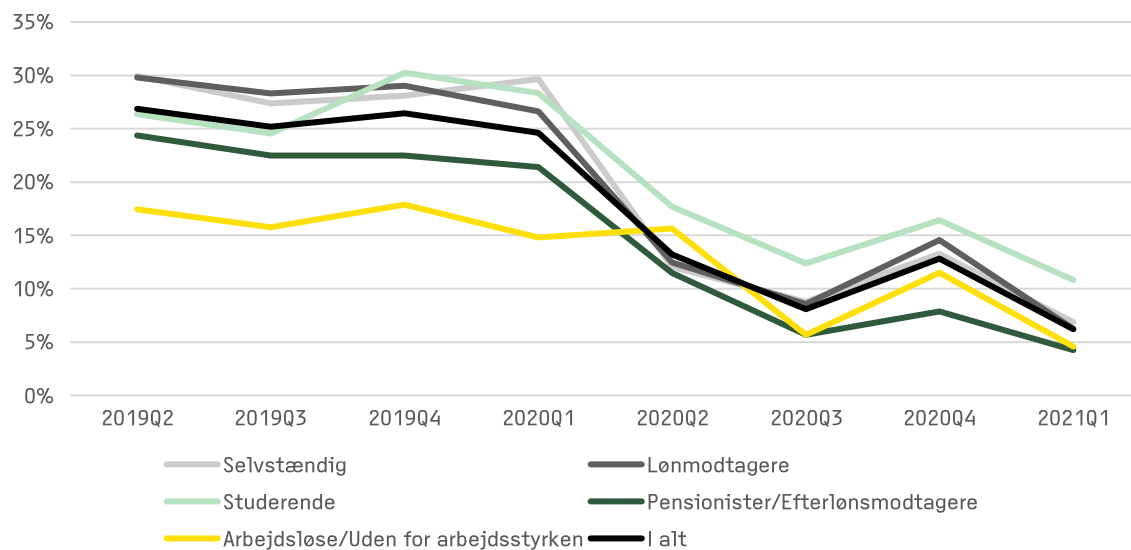
Figur 20. Andelen, der har overværet live scenekunst inden for de seneste 3 måneder, fordelt på indkomst

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene3 og FAMAQKVVIVADISP_13

Når det gælder beskæftigelses kategorier, ser vi også at forskellene udlignes under pandemien. Hvor der var en større andel af lønmodtagere og selvstændige, der så scenekunst inden pandemien, finder vi efter pandemien den største andel blandt de studerende. Det hænger formentlig sammen med, at de yngre er lidt mindre forsigtige end de ældre aldersgrupper med hensyn til at gå ud.

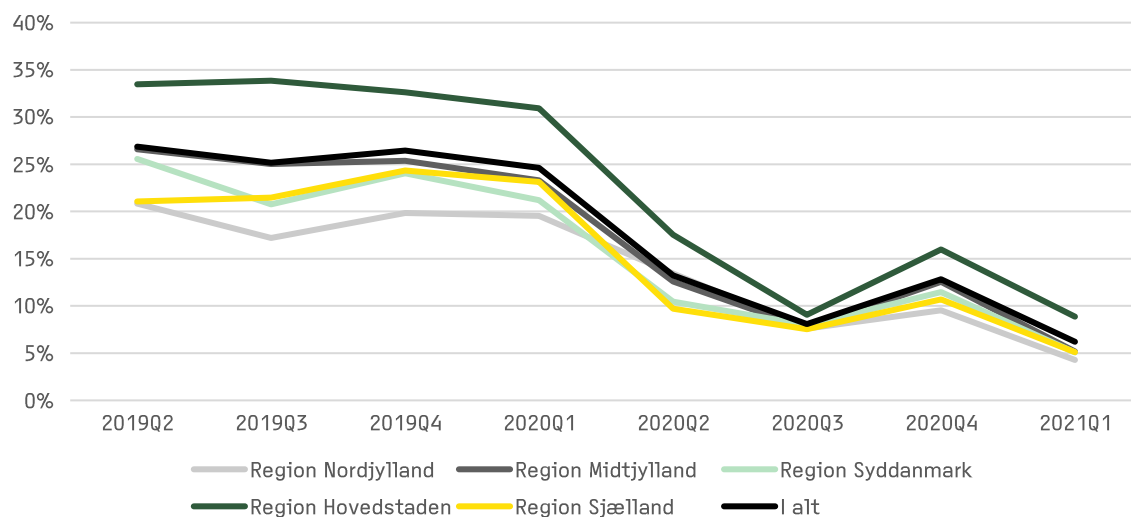
Figur 21. Andelen, der har overværet live scenekunst inden for de seneste 3 måneder, fordelt på beskæftigelse

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene3 og sociogrp

Når det gælder regioner, ser vi igen at forskellen udlignes, med andelen der ser scenekunst, ligger fortsat højere i hovedstadsregionen end i de øvrige regioner.

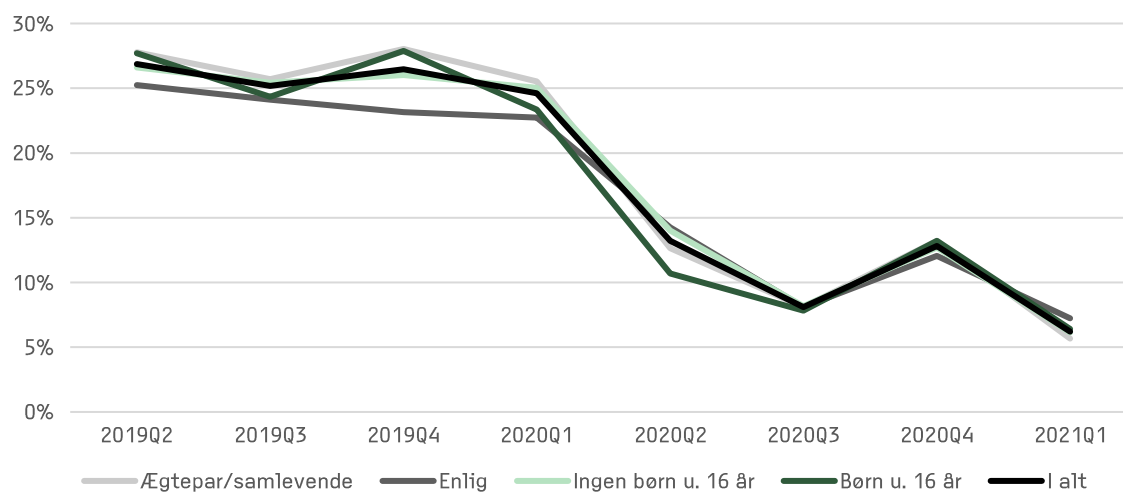
Figur 22. Andelen, der har overværet live scenekunst inden for de seneste 3 måneder, fordelt på regioner

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene3 og REG

Figur 23 viser udviklingen for forskellige familietyper, nemlig henholdsvis enlige versus ægtefæller/samboende, og husstande henholdsvis med og uden hjemmeboende børn under 16 år. Her ses ingen afgørende forskelle.

Figur 23. Andelen, der har set live scenekunst inden for de seneste 3 måneder, fordelt på familietyper

Kilde: Danmarks Statistik. Statistikbanken, tabel Scene3

6. KONKLUSION

Museer

Andelen af danskere, der har været på museum inden for de seneste 3 måneder, falder betydeligt under 1. og 2. nedlukning. Mellem de to nedlukninger (3. og 4. kvartal 2020) er andelen steget igen, men ligger stadig væsentlig under det normale niveau inden pandemien.

Museernes nedlukning synes ikke at have haft nogen betydning på danskernes brug af digitale formater, fx i form af at følge museer på sociale medier og se billedkunst på tv, internettet ellers apps, som fx Instagram.

De sociale forskelle i danskernes brug af museerne er til dels blevet udlignet under nedlukningerne. Det gælder især for kønsforskellene, som helt er udlignet. Denne udligning af kønsforskellene skyldes formentlig, at man under pandemien har holdt sig til de nære som fx sin ægtefælle eller samlever, når man går ud, og at man ikke som tidligere går ud med veninderne, som ikke er i ens "sociale boble".

Uddannelses- og indkomstforskellene er reducerede, men ikke udlignede. Det samme gælder forskelle i beskæftigelse og andelen der går på museum i forskellige regioner. Her er forskellene bevaret, om end reduceret, særligt under 2. nedlukning.

Scenekunst

Covid-19 og nedlukningerne har selvfølgelig også haft indflydelse på andelen af danskere, der har set scenekunst live. Hvor omkring 25% af danskerne havde set live scenekunst inden for de seneste 3 måneder til og med 1. kvartal 2020, medførte 1. nedlukning et fald til 13% i 2. kvartal 2020, og med anden nedlukning er andelen faldet til 6% i 1. kvartal 2021.

Grunden til at vi ikke ser en stigning i 3. kvartal 2020, som vi så for museerne, skyldes formentlig at teatrene i vid udstrækning har lukket hen over sommeren, mens det samme ikke gælder for museerne. Herudover har afstandskravene i teatrene betydet, at teatrene ikke har kunnet udnytte den fulde kapacitet i teatersalene, da der har været myndighedskrav om at ikke alle sæder må være besat, og der skal være ubesatte sæder mellem publikum.

Nedlukningen af teatrene synes heller ikke at have påvirket andel af danskere, der ser scenekunst på tv eller digitalt (gennem internettet, Smart-TV eller apps, fx YouTube).

19-21% af danskerne har set stand-up i løbet af hele perioden (ikke kun live, men også digitalt). Andelen har holdt sig stabilt, mens anden der har set teater eller skuespil og musicals er faldet. Denne udvikling skyldes formentlig, at hvor skuespil, musicals og teaterkoncerter primært opleves live, er der mange danskere der ser stand-up over internettet eller på tv, hvorved denne andel har holdt sig konstant. Det samme gælder til en vis grad revy. Det er interessant, at også opera og ballet har holdt sig konstant i perioden, på omkring 4-5% af befolkningen, hvilket formentlig skyldes, at disse genrer er for "kendere" der også er interesseret i digitalt at opleve internationale opera eller balletforestillinger af meget høj kvalitet.

De sociale forskelle i danskernes brug af scenekunst følger samme udvikling som for museerne, idet forskellene til dels er blevet udlignet under nedlukningerne. Det gælder især for kønsforskellene. Det er særligt de yngre aldersgrupper og de studerende, der har været tilbage på teatrene, mens de øvrige befolkningsgrupper har været mere tilbageholdende.

REFERENCER

Bille, T. et al. (2005): Danskerens kultur- og fritidsaktiviteter – med udviklingslinjer tilbage til 1964, AKF Forlaget, København.

Bille, T. og S. Honoré (2022): Teatrenes værdi for publikum- og ikke publikum, I: N. Gram et al. (ed.): Teater og publikum, Samfundslitteratur, København (kommende).

Blaabæk, E.H. and M.M. Jæger (2021): Ulighed og kulturforbrug – et år med Covid-19, Kulturministeriet

Opinion and Plus Leadership (2012): Danskernes kulturvaner 2012